

פנימיות

מחשבת החסידות לעולם התורה

82

תמוז
ה'תשע"ה

הדרך כבר נסללה

"הגאולה עומדת כבר על סף הפתח, ומחכה לכל אחד ואחת מישראל שיפתח את הדלת ויסחוב את הגאולה לתוך החדר!"

עדיין מגלות הפנימי), הרי על-ידי לימוד התורה בעניני הגאולה, מתעלה למעמד ומצב של הגאולה ומתחיל לחיות בעניני הגאולה מתוך ידיעה והכרה והרגשה ש"הנה זה בא". (משיחת ש"פ בלק תנש"א)

ימי סגולה בדרך לגאולה

הלומדים בעלי אמונת חכמים ואמונת צדיקים, שמים לב תוך כדי לימודם בתורת הרבי בקונטרסי ה'דבר מלכות' המגיעים לכל מקום, כי מבאר הוא בקדשו ש"ג' תמוז" חל באותו יום בשבוע שבו חלים "שבעה עשר בתמוז", "תשעה באב" ו"ראשון של פסח", שנקודתם התיכונה היא – הדרך לגאולה... מגלים שעת-רצון מיוחדת לגאולה היא בשנה שבה תקופת בין-המצרים מתחילה בשבת (צום י"ז בתמוז נדחה) ומסתיימת בשבת (צום ט' באב נדחה), דבר שמדגיש את נתינת הכוח מאת ה' לדחות את אבלות החורבן על-ידי התגלות משיח צדקנו והפיכת התקופה ל"יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים".

שלוחו של הקב"ה

כך הוא בקביעות שנה זו, מה שמעורר את התקוה והבטחון בה' ש"יהי רצון – והוא העיקר – שמהדיבור בכל הנ"ל יומשך בפועל ממש, ביאת משיח צדקנו כפשוטו, "מלך מבית דוד הוגה בתורה כדוד אביו וכו' וניצח כל האומות שסביבו... הרי זה משיח בודאי" – ודאי דווקא, שקאי על הקב"ה ה"ודאי שמו כן תהלתו", ובמילא נעשה גם כן במשיח, שלוחו של הקב"ה, שכן הגאולה היא על-ידי הקב"ה, אלא שבאה על-ידי שלוחו, משיח צדקנו, ככל השמונה שמות שנקראו לו, כולל גם "מנחם שמו", ובאופן דמראה באצבעו ואומר זה", הנה מנחם משיח צדקנו! ואז יהיה גם "השיר שהיו הלויים אומרים בבית המקדש" וסיימא דקרא "אשבעה בהקיץ תמונתך" – "והיו עיניך רואות את מוריקך" ובאופן ד"בהקיץ" תיכף ומיד ממש... (לשון קדשו של כ"ק אדמו"ר מה"מ, משיחת מוצאי ר"ח מנחם אב התש"מ ט')

ניזון בשביל חנינא בני", ומפרש: "שהוא פתח צינור ושביל השפע לעולם". (כתר שם טוב, ח"ב סי' רנו)

כל אחד יכול

יש שואלים, כיצד ניתן במציאות הקשה של ימינו אלה, לחיות בהכרה ובהרגשה שעומדים על סף ימות המשיח ממש?

והתשובה לכך היא: ה"צדיק יסוד עולם" של דורנו, בעל ה"נשמה הכללית" – "יחידה הכללית", שהיא נשמת נשיא הדור שהוא המשיח שבדור, כבר "פתח את הצינור" ועשה את הענין לנחלת כל אחד: "הגאולה עומדת כבר על סף הפתח,

ומחכה לכל אחד ואחת מישראל שיפתח את הדלת ויסחוב את הגאולה לתוך החדר!" – אמר הרבי לראשל"צ הגר"מ אליהו זצ"ל, בביקורו במרחשון ה'תשנ"ב. אורו של משיח כבר מאיר בעולם, וכל אחד יכול לטעום ממנו. הכיצד?

מלמדנו הרבי: "והעצה לזה – על-ידי לימוד התורה בעניני משיח וגאולה, כי בכוח התורה (חכמתו של הקב"ה שלמעלה מהעולם), לשנות טבע האדם. שגם כאשר מצד הרגש שלו נמצא עדיין ח"ו מחוץ לענין הגאולה (כיון שלא יצא

לילה. יושב לו רבינו יוסף קארו, בעל ה'שולחן ערוך', בבית מדרשו ומתחבט בסוגיה סבוכה של דברי חז"ל. שעות רבות יושב הוא על המדוכה, ברם הקושיות גוברות, הספקות מתרבים והסוגיה נשאר חתומה. דואב ליבו של עמוד ההוראה ה'בית יוסף'. ניגש הוא לארון הקודש ופותח בבכיה מתהומות הנפש ועיניו הקדושות והזכות זולגות דמעות... "פתח ליבי בתורתך".

ולפתע אורו עיניו. על זה נפשו של שר התורה! הבזיק הרעיון, בקע ברק החכמה, נעלמו הקושיות וסרו הספקות. הסוגיה בהירה ונהירה, הכל ברור, חד וחלק!

האיר הבוקר. הגיעו המשכימים לבית המדרש. זוג בחורים צעירים יושבים ללמוד, עוסקים באותו נושא בו עסק ה'בית יוסף' זה עתה. והנה, שומע הוא כיצד בקלות רבה מבארים הם איש לרעהו את הנושא הסבוך, מבלי להתייגע כלל.

בצד בית המדרש, עומד לו רבינו אחוז שרעפים. הייתכן כי לילה ארוך התייגעתי עד שהגעתי לעומקה של סוגיה סבוכה זו, ואילו שני צורבים אלו, הגיעו להבנת הענין מבלי כל יגיעה?! – חלשה דעתו. בא רבינו יוסף קארו אל האר"י הקדוש וסח לו את המעיק על ליבו.

פתח את הצינור

ענה לו האריז"ל החי: לחינם, חלשה דעתו. אור גדול של תורה תמימה ירד היום לעולם בזכות תפילתו ויגיעתו. בזכותו פתח ה' את צינור הדעת בנושא הזה ונתבהרו המוחות, כך שכל צורך יכול עתה בקלות לרדת לחקר הענין. אתה פתחת את הצינור! הפכת את הענין לנחלת כל אחד ממש.

באמצעות סיפור זה מבאר מייסד החסידות הבעש"ט הק' את דברי חז"ל – "כל העולם כולו

יוצא לאור על-ידי

אור חב"ד - מרכז אגודת תלמידי הישיבות באה"ק
ת"ד 18, כפר חב"ד 6084000, טל' 03-5785302 פקס' 076-5100470
נהלה: הרב מנחם פרלשטיין, הרב שמואל פרלשטיין
עריכה: הרב יוסף אברהם פיזום • א"ת: merkazato@gmail.com

יחי אדונו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

סתירה שהיא בנין

ובפרט שעלידי ש"שפך חמתו על העצים והאבנים", "לא שפך חמתו על ישראל". ונמצא, שכלפי ישראל – לא זו בלבד שיש בקלקול זה משום תיקון, אלא שקלקול זה על-מנת לתקן הוא, שהרי "אי אפשר לתקן אלא עלידי קלקול זה". ואם כך, אין זו השחתה.

אלא שעדיין אין בכך תירוץ על השאלה, כיצד עבר הקב"ה לכאורה על איסור "לא תעשון כן וכו'". שכן, אף שגם איסור זה חל על "דרך השחתה" בלבד (רמב"ם הל' בית הבחירה שם), ו"אם נותן כדי לתקן ודאי שרי" (כסף משנה שם), הרי

איתא ברמב"ם (הל' מלכים ו,י): "כל המשבר כלים וקורע בגדים והורס בנין וכו' דרך השחתה, עובר בבל תשחית".

והנה אמרו חז"ל (שמו"ר לט, ירושלמי ר"ה א,ג) על הפסוק "מגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטיו לישראל", שהקב"ה עצמו מקיים כביכול את המצוות שאותן ציוה לישראל.

ועל-פי-זה תמוה, כיצד הניח הקב"ה – ואף שלח, ככתוב: "הנני שולח ולקחתי וכו' ועל נבוכדנצר מלך בבל עבדי וכו'" – להרוס את בית-המקדש, בעוד שלישאל אסור הדבר משום "בל תשחית"?

ויתירה מכך, שכן, כשהמדובר הוא בבית-המקדש, הרי שמלבד האיסור של "בל תשחית" החל על הריסת כל מבנה שהוא, נוסף גם האיסור המיוחד של "לא תעשון כן לה' אלוהיכם" (דברים יב,ד). וכדאיתא ברמב"ם (הל' בית הבחירה א,יז): "הנותן אבן אחת מן המזבח, או מכל ההיכל, או מבין האולם ולמזבח דרך השחתה, לוקה. שנאמר, ונתצתם את מזבחותם וגו', לא תעשון כן לה' אלוהיכם".

ואין לומר שהדבר נעשה משום שישאל אינם ראויים לבית-המקדש. דאי משום הכי, היה יכול הקב"ה לגונזו כשם שגנז את המשכן (סוטה טא) – וכשם שגנז את שעריו (איכה ב,ט) וחלק מכליו של בית-המקדש גופא (יומא נב,ב) – ואין צורך להחריבו דווקא.

השחתה שאינה השחתה

והנה אמרו חז"ל (איכה רבה ב,ג) על הפסוק "כלה ה' את חמתו" (איכה שם,ט) – "שפך חמתו על העצים והאבנים ולא שפך חמתו על ישראל".

ועל-פי-זה היה לכאורה מקום ליישב, דמשום כך אין בהריסת בית-המקדש משום איסור "בל תשחית". שכן, איסור זה אינו אלא "כשעושה דרך השחתה וקלקול. אבל על-מנת לתקן מותר לקלקל, אם אי אפשר לתקן אלא עלידי קלקול זה" (שו"ע הרב הל' שמירת גוף ונפש, סעיף טו). ואם כן, כיון שעלידי חורבן בית-המקדש "כלה ה' את חמתו", הרי שיש כן משום תיקון.

וכשם שמצינו בדיני שבת, שאם "קרע בגדים או שרפו, או שבר כלים דרך השחתה, הרי זה פטור" (רמב"ם הל' שבת א, יז). ובכל זאת – "הקורע בחמתו וכו' חייב. מפני שמיישב דעתו בדבר זה, וינוח יצרו. והואיל וחמתו שוככה בדבר, הרי הוא כמתקן, וחייב" (רמב"ם שם י,י).

לבנין. הלוא אפשר לומר את אותם דברים בפשטות – "בא נבוכדנצר בחודש החמישי והחריב את בית-המקדש, על-מנת שיבוא הקב"ה וכו'" – מבלי להשתמש בלשון זו שוב ושוב?

אלא, שרצונו של הילקוט להשמיענו, כי מטרת חורבנו של בית-המקדש היא – בנינו. "עלה אריה והחריב את אריאל, על-מנת שיבוא אריה ויבנה אריאל".

ומשום כך, חוזר ונשנה אותו ביטוי – "אריה" – הן בהקשר לחורבן, והן בהקשר לבנין. ללמדנו, כי "עלה אריה והחריב" ו"יבוא אריה ויבנה" – אחד הם.

ומובן אפוא, שאין בנתיצתו של בית-המקדש משום "לא תעשון כן וכו'". שכן (גם כלפי בית-המקדש עצמו), כל ענינו של החורבן וההרס גופא, הוא בנין, ו"ההיא נתיצה בנין מיקרי" (לשון המרדכי במגילה, פרק ד, ס' תתכו).

התחלת הבנין אחר החורבן

ועל-פי-זה נמצא דבר נפלא. דבנינו של בית-המקדש השלישי לא יתחיל רק לעתיד לבוא, אלא שהוא התחיל כבר מיד לאחר חורבנו גופא.

ולא זו בלבד, אלא שזוהי כל תכליתו של החורבן. שכן, הקב"ה רצה לתקן את בית-המקדש, שלא יהיה עוד "בנינא דבר נש" (זוהר חלק ג, רכא, א), אלא "בנינא דקודשא ב"ה" (שם) שהוא נצחי, ולכן החריבו. ואם כן, אין זה חורבן וסתירה, אלא בנין.

וזהו הביאור בסיפור המובא במדרש (איכה רבה א,גא), כי בשעת חורבן הבית שמע ערבי את פרתו של ישראל צועקת, ואמר לו, כי עתה נחרב בית-המקדש. ומיד לאחר מכן, כאשר צעקה פעם נוספת, אמר לו, כי "נולד מושיעם וגואלן של ישראל".

דהיינו, לא רק שבד עם החורבן החלה גם ההכנה והאפשרות לגאולה, אלא שמיד לאחר החורבן החלה הגאולה גופא ובנין בית-המקדש. שכן, "עלה אריה והחריב וכו'" – "על-מנת שיבוא אריה ויבנה".

לא רק שבד בוד עם החורבן החלה גם ההכנה והאפשרות לגאולה, אלא שמיד לאחר החורבן החלה הגאולה גופא ובנין בית-המקדש.

שהדברים אמורים רק כאשר התיקון נעשה בגוף הדבר שבו מתבצע הקלקול (שור"ת הצמח צדק או"ח סי' כ,אותג).

ואילו כאן התבצע הקלקול בבית-המקדש, בעוד שהתיקון היה רק כלפי הקב"ה (ש"כלה חמתו") וישראל (ש"שפך חמתו על העצים והאבנים" ולא עליהם).

מטרת החורבן

והנה איתא בילקוט ירמ' בתחילתו: "עלה אריה במזל אריה, והחריב את אריאל, על-מנת שיבוא אריה במזל אריה, ויבנה אריאל. עלה אריה – זה נבוכדנצר. דכתיב (ירמ' ד,ז), עלה אריה מסבכו. במזל אריה – עד גלות ירושלים בחודש החמישי (שם א,ג). והחריב אריאל – הוי אריאל קרית חנה דוד (ישעי' כט,א). יבוא אריה – זה הקב"ה, דכתיב ב', אריה שאג מי לא יירא (עמוס ג,ח). במזל אריה – והפכתי אבלם לששון (ירמ' לא,יב). ויבנה אריאל – בונה ירושלים ה' נדחי ישראל יכנס" (תהילים קמז,ב).

ולכאורה, לשם מה השימוש החוזר ונשנה בלשון "אריה", בהקשר לחורבן, ואף בהקשר

חיים של חסידות

משפיע ו'משקה'?

מאת הרב ישראל יצחק זלמנוב

תקציר פרק א': שלומי נכנס להתוועדות חסידית, והמראות היו זרים לו. נפשו העדינה לא יכלה לראות בני תורה אומרים "לחיים" פעם אחר פעם. שימי, בחור חסידי מהישיבה, מצטט באזניו את דברי השל"ה על גדולי החכמים ששתו יין כדי לגלות שכל בתורה, אולם שלומי לא מקבל לגמרי את תשובתו מאחר שאי אפשר להשוות בין הצדיקים לאנשים מן השורה. שלומי מחליט לברר את הנושא עד תומו.

פנימית לקבל ביקורת מזולתו – יטעה יום יום בטעויות חמורות בעבודת השם, רק משום שאהבת עצמו מטה את שכלו הבריא להגיע למסקנות שהם שגויות בתכלית".

"המשפיע לא משוחד באהבה עצמית?" פלט שלומי, והבין מיד כי יתכן ופגע ביהודי המבוגר שישב מולו. הוא התנצל ברפיון אך ביקש בנימוס תשובה לשאלתו העניינית.

המשפיע לא איבד משלוותו. אדרבה, מבע פניו הוכיח כי הוא מבין היטב את שאלתו ואת העומד מאחריה. "אתה צודק בהחלט" הפתיע את שלומי, והמשיך: "בנוגע לעצמו – המשפיע אכן משוחד כמו כל אחד אחר, ולכן הוא צריך לקבל ממשפיע אחר. גם הוא מחוייב בהוראת חז"ל "עשה לך רב" ומידי פעם עליו להתייעץ עם המשפיע שלו ולהשתתף בהתוועדויות בהם משפיעים אחרים מדברים, וכך הוא יכול לתקן את עצמו ולעבוד כראוי את ה' יתברך. אולם בנוגע לאחרים, המשפיע יכול לעורר אותם מנקודת מבטו הוא ולכוון אותם לאפיקים חדשים בענייני עבודת השם".

"אז למה צריך לשתות שתיה חריפה?" חזר שלומי לעמדת ההתקפה. "אי אפשר לעורר לעבודת ה' בלי לשתות אלכוהול? מדוע בני תורה זקוקים לזה?" הגביה מבלי משים את הטון בקולו.

גם הפעם היתה תשובתו של המשפיע סדורה בפיו. "ראשית, בהתוועדות חסידית נדרש מכל משתתף בהתוועדות להניח את כל מציאותו בצד, לשכוח מכל חיזו דהאי עלמא, למחוק את כל מה שהוא יודע ומרגיש ומבין – ולהתעלות, להתחבר אל דרגה חדשה שבה הוא לא אחז עד היום. לשם כך, עליו לבטל מעט את תחושותיו האישיות, את הרגשת הגוף החומרי, כדי שאזני שכלו וליבו יהיו פנויים להכיל את השליבה הבאה בסולם עבודת השם האישית שלו".

המשפיע לקח אויר, והמשיך: "שנית: קיימת 'גזירת המשקה' שנתקנה על ידי הרבי, על פיה עד גיל ארבעים, בה מגיע האדם לדרגת 'בינה' על פי המבואר בפרקי אבות, אין לשתות "לחיים" באותה התוועדות יותר מ'רביעית' יין ושתיה חריפה".

חסידית במקום אחר, משום שאחד התפקידים שלי הוא משפיע", אמר. "הזמינו אותי להתוועד במקום אחר עם קהל שאיני מכיר".

שלומי כמעט וקפץ במקומו משמחה. הוא כלא את רגשותיו, תוך שהוא מבין שיתכן מאוד שהתשובה להתלבטויותיו נמצאת אצל המשפיע. "אפשר לשאול... אהממ... מה תפקידו של המשפיע?" שאל במבוכה. הוא התיישב על הכסא מול המשפיע, נכון לשמוע כל מילה.

עיניו של המשפיע נעו אנה ואנה, כתרות אחר מענה הולם לשאלה הגדולה. 'ניכר על מבע פניו של המשפיע כי מעולם לא טרח להסביר את מהות תפקידו ואת נחיצותו' חשב שלומי לעצמו. 'ואולי באמת התפקיד לא כל כך נחוץ?'

"האם זה כמו משגיח? כמו רב קהילה?" ניסה שלומי למצוא דימויים מעולם התורה, כדי לסייע לתשובה לצאת מפי המשפיע. – "אינני רב קהילה, יש רב לבית הכנסת הזה" ענה לו המשפיע מיד. "ואין זה דומה למשגיח, כי אם מדובר בתפקיד אחר לחלוטין. משפיע" הטעים היהודי באזניו, "הוא כמו כולם, כמו כל אחד".

"אז מה מייחד אותו מאחרים? מדוע הוא המדבר בהתוועדות ואילו האחרים מקשיבים לדבריו?" תהה שלומי.

"משום שזהו אחד היסודות הגדולים בחסידות – להיות מקבל" פתח המשפיע. "כמו כלי שמקבל את השפע שיוורד לתוכו מלמעלה, כך על החסיד לעבד את מידותיו, לקבל את דרכי החסידים מחבירו, חסיד אחר שאותו מינו להיות המשפיע – מסיבות כאלו ואחרות. כך, הוא מתחנך לקבל מאחרים, ולא להיות בטוח בדעת עצמו בלבד".

"ומה רע בכך שאדם בטוח בעצמו? אדרבה: זה מורה על כך שהוא יהודי רציני, אישיות, בעל ערכים רוחניים שאינו משתנה מהקורה בסביבתו" שאל קבע שלומי.

המשפיע חיך בהבנה. "הבן: האדם נברא על ידי הקדוש ברוך הוא באופן כזה שמטבעו הוא אוהב את עצמו, והוא 'משוחד' באותה אהבה עצמית שמסתירה לו את חסרונותיו ומגרעותיו, במיוחד בענייני קדושה, תורה ומצוותיה. לא מן הנמנע שיהודי שעובד את ה' לבד, בלי יכולת

אחרי היסוסים רבים, בחר שלומי לחזור דווקא לאותו המקום, לאותו בית הכנסת בו ראה את החסידים יושבים ומתוועדים סביב השולחן תוך כדי אמירת "לחיים". ליבו אמר לו כי את התשובה האמיתית הוא יקבל דווקא שם. בינו לבינו הרהר שלומי, כי את השאלות הנוקבות הוא יוכל לשאול דווקא את מתפללי בית הכנסת החסידי ההוא. לא, הוא לא יתן להם לחמוק בתשובות מעורפלות וחצויות. הוא רוצה לדעת את האמת לאמיתתה.

בית הכנסת נראה עתה בעיניו אחרת לגמרי. חשוך למחצה, מסודר למשעי, נקי ומבריק. השולחנות ריקים מספרים, ואילו הם – מסודרים במדפים שורות שורות כחיליים. בשולחן פינתי ישבו שני חסידים ולמדו בחברותא, ובמזרח בית הכנסת ישב יהודי מבוגר והתנועע מעל גמרא גדולה מהוצאה ישנה. 'כנראה שזה רב בית הכנסת' חשב לעצמו.

שלומי פסע פסיעה אחת קדימה, בהיסוס המלמד על בושה טבעית. רגע כמימרא לאחר מכן נעתק ממקומו בכוח, חושש שמא יתחרט, וגמא במהירות את המרחק מהכניסה המערבית לעבר מזרח בית הכנסת. והנה, הוא עומד על יד מקומו של הרב, ועיניים גדולות וטובות ננעצות בו, מוקפות במבע פנים נעים סבר ועטורות בגבות שיבה מרשימות.

"אוההמ" כחכם שלומי בגרונו. "שלום עליכם כבוד הרב, אפשר לשאול אתכם שאלה?" אמר בהססנות, והיהודי המבוגר הנהן בראשו לחיוב, תוך שהוא ממלמל "לא רב, סתם יהודי".

שלומי החליט להתעלם מהמלמול. "הייתי כאן לפני כמה ימים, נכנסתי בלי לדעת מראש לאן אני נכנס כי שמעתי מהחלון ניגון חב"די אהוב, ו... ראיתי מחזה לא מלבב במיוחד...". שלומי חש כי לחייו מסמיקות.

"אני מבין" ענה היהודי לאיטו, "אתה לא צריך לפרט. זו לא פעם ראשונה שאני שומע דברים ברוח זו. לא הייתי כאן, אבל אני מבין שראית התוועדות חסידית". – "כן, חבל שאתם לא הייתם" הפטיר שלומי, "הייתם מבינים היטב על מה אני מדבר".

"נכון, לא הייתי כאן, אולם הייתי בהתוועדות

הדרך לחב"ד

"צמאה לך נפשי"

איך הגיע בחור ליטאי ירושלמי, ממשפחת בלוי המפורסמת, לצמרת רבני ושלוחי חסידות חב"ד? • ראיון בקצירת האומר עם הגה"ח הרב טוביה בלוי שליט"א

הביאור שלהם ע"פ תורת החסידות שולל מקום לחששות האמורות במכתבו, והי' מהמוכרח שילמוד את הקונטרס עץ החיים וקונטרס ומעין מכ"ק אדמו"ר מוהרש"ב והמבוא לקונטרס עץ החיים מכ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, אשר אז יראה עד כמה החששות שלו אין להם כל יסוד, ואינו אלא עצת היצר למנוע ממנו ידיעה בחלק גדול מתוה"ק אשר דוקא דורנו זה דעקבתא דמשיחא זכה שיתגלה חלק זה לרבים, ואם בהשגחה פרטית זכה גם הוא שיוודע לו אודות זה צריך לתפוס בהזדמנות זו בכל רמ"ח אבריו וש"ס"ה גידיו מבלי להכנס בשקו"ט עם היצה"ר שלו המעורר אצלו חששות הנ"ל, ואם מעט אור דוחה הרבה חשך הרי עאכ"כ הרבה אור, ואין להקשות מה הי' בדורות הראשונים קודם שנתגלה תורת החסידות, כי קושיא זו דומה להיש מקשים מה הי' בזמן המשנה קודם שהיתה הגמרא ובזמן הגמרא קודם שהיו ספרי הראשונים וכו' והאריכות בזה אך למותר, ויעיין בקונטרס עץ החיים הנ"ל וינעם לו וירווח לו והשי"ת יצליחו להוסיף אומץ בתורת הנגלה ובתורת החסידות גם יחד ובהצלחה. בברכת כתיבה וחתימה טובה."

הרבי כותב: "ואין להקשות מה היה בדורות הראשונים..." הייתה לרב שאלה כזאת?

כאן טמון סיפור מיוחד שממחיש את רוח-קודשו של הרבי. כשהתחלתי ללמוד חסידות הייתי עושה זאת בסתר, כדי שהוריי לא ידעו על כך. אך כעבור מספר שבועות גילה אבי ז"ל את העניין והחל להקשות עליי בנושא: "זהרי גם לפני-כן היית בחור מצויין בתורה? ובכלל, מה עשו בדורות הראשונים קודם שנתגלה תורת החסידות?".

האמת שאת השאלה הזאת לא כתבתי לרבי, אבל הרבי, שידע גם ידע, בחר לכתוב לי את התשובה לשאלתו של אבי...

מאז אני בחב"ד ואיך פירושה הוא...

בנימין הלוי קליין ע"ה לחב"ד). אז חשתי לראשונה בחיי סיפוק רוחני עצום, והתעורר בי חשק ללמוד עוד ועוד את דרך חסידות חב"ד.

התחלתי להשתתף בשיעורי תניא של המשפיע הרה"ח הרב משה יהודה רייכמן זצ"ל בישיבת "תורת אמת". שם גם שוחחו איתי אברכים ובחורים מן הישיבה ובעיקר הרה"ח ר' שמעון יעקובוביץ' ע"ה. למרות כל זה היו לי ספיקות והתלבטויות רבות אם אכן דרך זו מתאימה לי. הציק לי במיוחד החשש מלימוד קבלה שתורת חב"ד מלאה ממנה.

ואיך נפתרה הבעיה?

בסופו של דבר יעצו לי לכתוב מכתב לרבי ולהציע את התלבטויותיי. כך עשיתי, ובערב ראש-השנה תשי"ד זכיתי לקבל מענה שהכניסני בבת-אחת ברמ"ח אבריי וש"ס"ה גידיי לחסידות חב"ד. וזה לשונו:

"במענה על מכתבו מיו"ד אלול, בו כותב על אופן לימודו עד עתה וקיום המצות שלו, והחששות שיש לו בעסק לימוד תורת החסידות. והנה אין לחשוש כלל וכלל כי אין זה לימוד תורת הקבלה אלא לימוד תורת החסידות אף שלפעמים נזכרים ענינים מתורת הקבלה, אבל

פנינו הפעם אל הגה"ח הרב טוביה בלוי שליט"א, מהוגי הדעות החב"דיים, בקיא ומעמיק בכל חלקי התורה, מחבר ועורך ספרים במשנת הרבי ובהלכה ומנהג, רב קהילת חב"ד בנוה יעקב, ירושלים ומנהלו הוותיק של תיכון "בית חנה" בירושלים, פעל ופועל רבות בשליחות הרבי במסירות אין קץ, וזכה לקרב רבים לתורת החסידות.

הרב יספר לנו קצת על עצמו...

נולדתי בירושלים לפני 79 שנים בשנת תרצ"ו, למשפחת בלוי המפורסמת. סבי היה הרב משה בלוי זצ"ל, שהיה המייסד של 'אגודת ישראל' בארץ הקודש. קיבלתי כמובן חינוך תורני מובהק. משפחתי לא היתה נמנית על שום חסידות והייתה שייכת לקהילת ה'פרושים' (ליטאים ירושלמיים).

למדתי בתלמוד-תורה "עץ חיים" ואחר-כך בישיבה שם. נחשבתי כבחור טוב גם בלמדנות וגם ביראת-שמים כפי הדרך שהיתה מקובלת בחוגי משפחתי. הכרתי רבים מגדולי התורה בירושלים ואהבתי להתרשם מדבריהם.

מה הביא את הרב לחב"ד?

בהגיעי לגיל 17-16 חשתי צימאון וכמיהה למשהו רוחני יותר, פנימי, מהותי, נוסף על המטען הרוחני שקיבלתי מהוריי ורבותיי. התחלתי לחפש ולבקש דרך שתענה ותספק את צמאוני הרוחני. משך כשנה בערך התחלתי להתעניין בדרכים השונות בעבודת ה'. שוחחתי עם אדמו"רים רבנים וראשי ישיבות והתעניינתי בשיטותיהם ובדרכיהם בעבודת ה'. אינני מוצא טעם למנות את הזרמים השונים שאותם למדתי להכיר.

בחודש אדר תשי"ג למדתי לראשונה בחיי מאמר בספר "תורה אור" – שחיבר רבי שניאור-זלמן מלאדי, האדמו"ר הזקן, דיבור-המתחיל "יביאו לבוש מלכות". את המאמר למדתי מפי הגה"ח ר' אברהם-לייב קליין זצ"ל (הוא גם שקירב את מזכירו של הרבי נשיא דורנו, הרה"ח ר')

הרב בלוי (משמאל) מקבל ד' מינים מהרבי בשנת תשמ"ח

הרגש חסידי

"והדריך בנעלים"

מאת הגה"ח הרב דוד מאיר דרוקמן שליט"א

לדחות 'גבורות' ולהחלישן, ומאידך, לעורר אך חסידים מסטרא דימינא על ישראל.

וכך מדווח על כך אחד מיועדי דבר שבקרב החסידים: הרבי היה נוהג לנעול נעליים שחורות פשוטות, ומקום העקב של הנעל השמאלית היה מקופל פנימה, כשהוא דורך עליו בעקב רגלו [יש אומרים שהדבר נבע מייסורים, ר"ל, ברגליו]. במשך כעשרים שנה לא נעל הרבי נעליים חדשות, אלא השתמש באותו זוג נעליים.

ולפתע, ביום ששי ערב-שבת קודש כ"ו במרחשון תש"נ נכנס הרבי לתפילת מנחה בביתו ולרגליו נעליים חדשות (שבהן כבר לא היה קיפול כלפי פנימה כנ"ל בנעליים הישנות).

המשמש בקודש הרה"ח ר' שלום-בער גאנזבורג מסר את הידוע לו בנושא:

"כידוע, הרבי נעל אותן נעליים במשך עשרות שנים, אף שהן כבר היו קרועות. פעם אחת, בעת ששהיתי עם הרבי בביתו, הרגשתי שזה זמן מתאים לדבר עם הרבי בעניין זה, ואמרתי שיש בבית נעליים חדשות ואולי יחליף הרבי את נעליו. "להפתעתי, השיב הרבי: "הנח אותם אצלי, ובהזדמנות אנעלם". הנחתי אותן, ובאחד הימים שלאחר מכן ירד הרבי לתפילה כשהוא נועל את הנעליים החדשות – כפי שהבחין הקהל".

נבואת הרבי הרש"ב

ברם, בכך לא די, ומסתבר שיש כאן עניינים טמירים עוד יותר, ואפס קצהו, שמה נחשף גם לאנשים כערכנו. וכך כותב אחד מהחסידים:

בקשר לנעליים הקרועות של הרבי, ידוע שהרבי הרש"ב נ"ע (הנשיא החמישי לבית חב"ד) התבטא עם עליית הקומוניסטים לשלטון; "שהם קליפה קשה שיפריעו ליהדות במשך 70 שנה – עד שיגיע אברך (יונגערמאן) עם נעליים קרועות והוא יכריע אותם".

ואכן הרבי הלך עם אותם נעליים קרועות במשך עשרות שנים, ורק בשנת תש"נ עם נפילת הקומוניזם (!) הרבי החליף לנעליים חדשות!

ולמביני דבר התמהים על עסקנו לא בענייני 'ראש' אלא ב'נעלים' – נעיר ממאמרם ז"ל: "חנוך תופר מנעלים היה, ועל כל תפירה היה אומר לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה", וכבר האריכו הספרים הק' בביאור מאמר זה, וקצרה היריעה מלהשתרע. ודי לחכימא. וזה פלא.

ובהקדמה, כי מדובר בריסי הרגש הסובייקטיבי שלי, הצעיר באלפי ישראל. אינני מייצג אפוא אלא את עצמי ואפשר את כמה מחברי – והבוחר יבחר.

התמונה המדהימה

זכיתי בעוניי, כמו רבים מאנ"ש בתוככי רבבות אלפי ישראל להסתופף בצילו הקדוש של רבנו, הן בבחורתי והן לאחר נישואיי.

תדיר נפלאנו, בהבחיננו כי עקב רגלו השמאלית של הרבי, הייתה דחופה בנעל, אבל אך בחלקה. לאמור, העקב השמאלית של הרגל הייתה תדיר כמעט מחוץ לנעל, מה גם שהנעלים היו קרועות, ובמיוחד בלט הדבר בנעל השמאלית שמקום העקב היה קרוע ואף מקופל לגמרי, ואם לא די בכך עוד נקב גדול היה בולט באמצע הנעל. כבר אז היו דיבורים כי הרבי סובל ייסורים ברגליו ובייחוד ברגלו השמאלית. לא פעם ראינו, חזינו, שהרבי ממש 'סוחב' את הרגל, ועושה מאמצים עילאיים להסתיר את מכאוביו. "את חולינו הוא נשא".

התמונה המדהימה הלזו צפה שוב בזכרוני, לאחר, שבהתכתבות פנימית, פורסמה תמונת הנעלים של הרבי, כאשר בעליל נראה שהנעליים קרועות, ובמיוחד זו השמאלית, ועוד חור גדול המנוקב בה נראה בבירור. איך הגיעה התמונה לידינו?

כידוע שהרבי בעת היה נוסע להשתטח על ציון חותנו אדמו"ר הרי"צ נ"ע הוא היה חולץ את מנעלי העור שלו משארין בחדרו, ונועל במקומן נעלי בד. המשמשים בקודש, ניצלו את 'ההזדמנות' והיו מצחצחים את הנעליים שנשארו בחדר, וכנראה נטל מישהו יזומה וצילם את הנעליים, ורק עתה, איכשהו, נחשף התצלום. כאשר איקלע לידי הסיפור הנ"ל (מבית רוז'ין סדיגורה) – ביאורו של רבנו הזקן אודות המגבלות שהיו על רגלו השמאלית של רבו המגיד ממעזריטש – בהכרח התקשרו אצלי הדברים עם נעלו הקרועה והמנוקבת של הרבי צדיק דורנו, והייסורים שהיו לאותו צדיק ברגל זו.

לכאורה, מדובר בסה"כ בענין חיזוני בלבד שאין מן הראוי כלל לעסוק ולנבוא בו – אלא, לא יימלט כי הסברו של בעל התניא אודות רבו המגיד, חלים גם על רבינו, שהרי מן המפורסמות שכל עבודתו בקודש במשך כל ימי חלדו הייתה

המגיד ממעזריטש מפרש את מאמר התנא: "דע מה למעלה ממך" – כי כל מה שמתרחש בעולמות עליונים ובסופו של דבר משפיע עלינו זה "ממך" – מאותו יהודי כאן למטה בעולם הזה שמקיים מצוה, עושה מעשה טוב, ובכך הוא 'מושך בחוטים' ומשפיע על כל העולמות.

זה כוחו וזו עוצמתו של כל יהודי פשוט, על אחת כמה וכמה כשמדובר בצדיקים, קל וחומר בן בנו של קל וחומר – כשמדובר בצדיקי הדורות. כמובן שלא אנשים כערכנו יש להם מושג מה בהליכותיהם של צדיקים, ברם רבנו הגדול בעל התניא שידע (לפי אחת הגירסאות) שיחת חיות ועופות, שיחת דשאים, וכל זה כבר היה אך כשבא לרבו הגדול המגיד ממעזריטש כדי ללמוד אצלו ענייני יחודא עילאה ויחודא תתאה, ולו – לבעל התניא, היה מסתמא "קצת" מושג והשגה בהליכותיהם של צדיקים, וידע פשרם אף של עניינים חיזוניים של קדושי עליון שעל פניהם נראים פשוטים למדי, ולכאורה אך מקריים.

הנעל המנוקבת

מן המפורסמות שתלמידו וממלא מקומו של מורנו הבעש"ט, הרב המגיד ממעזריטש היה ידוע חולי ברגליו הק', ונזקק משום כך לעזרת קביים. על חולשתו וחוליו של המגיד התנהל שיח בין תלמידיו הקדושים, ותלמידו הצעיר רבנו בעל התניא העניק לחבריו הק' הסבר לתופעה;

"...הלא ייפלא הדבר על רבנו איש קדוש כמוהו יהיה בעל נכה רגליים, והלא ידוע שפגם בגוף מורה על פגש בנפש? אתמהה. אבל האמת היא, שהוא המגיד ז"ל היה האדם השלם, וכל העולמות היו מתנהגים על ידו, וכשהיה מנענע ברגל ימינו היה מעורר בזה חסידים לעולם, כמו שכתוב בזוהר 'חסד דרועא ימינא, גבורה דרועא שמאלא'.

על כן נחלה ברגל השמאלית ביותר – כי הסגיר את רגל שמאל ב'קיל' (קב שמחשק את הרגל) שלא יוכל לנענע עמו בנקל כל כך, כדי שלא יתעורר גבורות בעולם" (מתוך קונטרס קרית מלך – מילין קדישין מאת 'נסיכי' רוז'ין סדיגורה לדורותיהם – זכר צדיקים לברכה).

ומעתה ניתי ונחזי, פלאי פלאות, מה שעניינו ראו ולא זר אצל רבנו קדוש ישראל, אדמו"ר מליובאוויטש.

היום הגדול והקדוש

מאת הרב ישבעם הלוי סגל

וכאן קרה הנס הגדול, שרשעים אלו לא הספיקו לבצע את זממם, ונזקקו להכניסו תחילה למרתפי החקירות והעינויים – מה שנתן מרווח זמן להשתדלות בהצלתו בדרכי הטבע – ע"י השפעה דפלומטית של מדינות בעולם.

שמונה עשר יום עינו אותו בעינויי תופת פיזית ונפשית, היכו חבלו ופצעו אותו עד שכפסע ה' בינו לבין היפך החיים רח"ל, והוא עמד בגבורה ובגאון יעקב, ולא נכנע בשום דבר ממש – שמעניו דרשו ממנו.

במשך ימי מאסרו, התפרסם הדבר בכל העולם, והופעלו לחצים ונעשו השתדלויות למען הצלתו ושחרורו, וממשלת רוסיה לא יכלה לעמוד בלחצים הללו, ונאלצו לשחררו (בתנאי הגבלה).

על תיק החקירה שלו ה' כתוב:

מות ביריה תוך 24 שעות.

ועל זה היתה הערת השלטון: **נייעט (לא).**

גירוש לסלובקאי 10 שנים (עבודת פרך).

וגם על זה היתה הערה: **נייעט (לא).**

הגליה לקאסטרמא 3 שנים.

ועל זה הסכימו השלטונות, וכך נשאר פסק הדין.

ביום ג' תמוז תרפ"ז יצא הרבי מכלא שפאלערקא הידוע לשמצה והוגלה לקאסטרמא – לא לפני שחיילי הרבי הספיקו להגיע לשם בטרם בואו והכשירו מקוה טהרה ובית כנסת, והעיקר שאספו ילדים יהודים מתושבי המקום ויסדו "חידר" ללימוד תורה.

היתה זו "אתחלתא דגאולה", כי אמנם השלטון זמם להגלותו לשלוש שנים, ולהדירו ולבודדו מכל קשר והשפעה על יהודים אבל קרה נס גדול, כי מלבד שניצל מגזר דין של היפך החיים רח"ל, הנה, כעבור עשרה ימים בימי י"ב-י"ג תמוז נגאל ממאסרו לגמרי, וחזר לעבודתו בחיזוק היהדות, ולא זו בלבד אלא שהשלטונות סייעו בידו לצאת מרוסיה ביחד עם משפחתו ועם ספרייתו, וע"י זה קיבלה עבודתו בהפצת היהדות תנופה אדירה בכל העולם כולו, פי כמה וכמה מעבודתו ברוסיה.

גאולתו של הרבי היתה גאולה לכלל ישראל, שהרי מאסרו לא היה מאסר אישי שלו בגלל איזה "חטא" אישי, אלא בגלל שייצג את טובת עם ישראל כולו בשמירת גחלת היהדות, ולפיכך גאולתו היא גאולת כל עם ישראל.

וכך כתב באיגרת גאולתו: **"לא אותי בלבד גאל ה' ממאסרי אלא גם את כל מחבבי תורה, שומרי מצוה וגם את כל אשר בשם ישראל יכונה"**.

ושבו נשאלת השאלה, כאשר הרבי חולל נס אדיר כנ"ל, לאחר שהשליך חייו מנגד למען החזקת היהדות, ונכנס בשביל זה לתוך מלחמות הרשע, בלי שום סיכוי להנצל, ואעפ"כ יצא

המשך המלחמה, ולא יזדקקו לעצירת השמש. ולכן היה הנס בשלבים, שבנ"י עדיין היו זקוקים להלחם גם בלילה עפ"י הטבע, והניצחון ה' כאילו טבעי, ועי"ז הוכח שגם הטבע (התחתון) נעשה כלי לרצון ה' – מלמטה למעלה.

ב) אתחלתא דגאולה

שנים רבות אחרי הנס הגדול שעשה יהושע בן נון מנהיג ישראל, בבחי' "דירה בתחתונים" הנה, כאשר עם ישראל מגיע לקראת אחרית הימים בסוף שנות הגלות הנוראה, וצריך להתכונן לקראת הגאולה השלימה, שוב חוזרת אותה סיטואצי' ע"י מנהיג ישראל – משה רבינו שבדור, כ"ק האדמו"ר הרי"צ.

בשנת תרפ"ז, ביום ט"ז בסיון – באישון לילה, פרצו קלגסי הק"ב (המשטרה החשאית ברוסיה) אל דירתו של כ"ק אדמו"ר הרי"צ ז"ע, אשר ניהל באותה תקופה מערכה אדירה להחזקת היהדות ברוסיה וסביבותיה, בחינוך יהודי ואחזקת בתי כנסת ומקואות טהרה וכל מה שקשור ליהדות.

מאחר שתהליך הגאולה

באחרית הימים, יהי'

שהמשיח יתגלה ויתכסה

וישוב להתגלות, נמצא

שבשעה ש"יתכסה" נהי'

קרובים להתגלות האחרונה

בגאולה

אסרוהו ולקחוהו עמם – לא לפני שערכו חיפושים בכל הבית והשאיירו בו חורבן בחפשים מסמכים הקשורים בפעילותו למען החזקת היהדות.

תכניתם השטנית היתה להביאו אל מבצר שפלערקא הנודע לשמצה, ולהוציאו להורג היל"ת באותו לילה – בטרם יתפרסם הדבר בעולם – בכדי שלא יספיקו להפעיל לחץ בין-לאומי להצלתו.

ג' תמוז זכה אצל החסידים לכינוי "היום הגדול והקדוש", כי הוא תאריך מכונן בדברי ימי ישראל, ובמלא גם בהסטוריה של העולם.

בלידת עם ישראל כעם, ביציאת מצרים וקבלת התורה בסיני, עם ביטול ה"גזירה" שבין עליונים ותחתונים, והמשכת השכינה בארץ – להיות לה' דירה בתחתונים, עדיין לא התממשה הכוונה העליונה בשלימות חיבור הנבראים בעצמותו ית', כי התהליך ה' מלמעלה למטה – נגלה עליהם ממה"מ וגאלם" (הגש"פ), ואילו הנבראים לא היו עדיין "כלים" לגילוי הגדול הזה.

אבל הכוונה הפנימית האמיתית של הקב"ה היתה "להיות לו דירה בתחתונים" שתיעשה ע"י התחתונים עצמם – בעבודת האדם מלמטה למעלה, שרק אז הביטול לעצמותו ית' – בשלימות.

פעולה זו של גילוי עצמות א"ס ב"ה בתוך לבושי הטבע וביטולו אירע שלוש פעמים בדברי ימי ישראל.

א) "שמש בגבעון דום"

המימוש המושלם של מתן תורה החל רק בכניסת – כיבוש – בני"י לארץ כנען והפיכתה בידיהם לארץ ישראל – "דירה בתחתונים".

כאשר יהושע בן נון מנהיג ישראל – אתפשטותא דמשה בדורו, נלחם בגוים בחרוף נפש והמערכה היתה קשה, עמד וגזר "שמש בגבעון דום וירח בעמק אילון" "יודום השמש גו' עד יקום גוי אויביו" (יהושע י, יב).

ובזה ניצח את המלחמה.

נס זה שעשה יהושע בן נון היה ביום ג' תמוז, והוא נס גדול, וכמש"כ "ולא היה כיום ההוא לפניו ואחריו".

גדולת הנס היתה בזה שה' מלובש בטבע ולא בביטול מערכות הטבע,

ה' זה שיעבוד הטבע הנוהג בעולם בזריחת השמש ומהלכו בחלל העולם ע"י ה"גלגל היומי", שאף הוא מסייע לבני ישראל, לכבוש את ארץ ישראל, בכדי לבנות בה בית לה' שמשם תצא תורה ואורה לכל הגויים בעולם כולו.

וההוכחה שהנס לא ה' בביטול הטבע, אלא בשעיבודו לרצון ה', כי אילו רצה יהושע לחולל נס שלמעלה מהטבע ה' גזר שבנ"י ינצחו גם בלי

בעומד לפני המלך

סיפר הרה"ח ר' שלום-דב אייכהורן: במשך כל השנים ששירתי בקודש אצל הרבי הרי"צ, איני זוכר אפילו פעם אחת שהרבי, שכונה אז הרמ"ש, פתח את פיו ודיבר או שאל משהו את חותנו, הרבי, בשעת הסעודות. הוא ישב תמיד לפני חותנו בביטול עצום, ואף פעם לא פתח את פיו.

יחס זה של התקשרות והתבטלות אל הרבי בלט גם כשהיה צריך להיכנס אל חותנו. למרות שהיה נכנס כל יום, נדהמתי כל פעם מחדש לראות איך הוא מכין את עצמו מתוך התבטלות. כשהיה ממתין בפרוזדור והתכוון לכניסה, היה מסדר שוב ושוב את בגדיו כדי להיכנס אל הרבי כיאות, כמי שנכנס אל המלך.

אני זוכר דבר שבעיני היה אופייני ל'ביטול' של הרבי. בדרך כלל, כשהרבי הרי"צ היה מסיים את ההתוועדות, היה חתנו הרבי קם ראשון ומלווה את הרבי ביציאתו. פעם ראיתי שהרבי הרי"צ סיים את ההתוועדות ויצא. כולם קמו, מלבד הרבי שנשאר לשבת ולא זז ממקומו. לא הבנתי מה קרה. רק אחר-כך התברר לי כי אחת מרגלי השולחן נשמטה מרב לחץ באמצע ההתוועדות.

הרבי, שלא רצה להפריע למהלך ההתוועדות של חותנו הרבי הרי"צ, החזיק את השולחן ברגלו במשך כל ההתוועדות כדי שלא יבחינו שהשולחן נשבר – דבר שמצריך כוח על טבעי. רק לאחר שכלם יצאו, הוציא את רגלו וכל השולחן נפל...

יהודי מצפה לברכה

נוסף על מכתבי התשובה הרבים שהיה משגר הרבי ליהודים ברחבי תבל על שאלותיהם, נהג לשלוח אלפי איגרות ברכה ואיחולים לקראת ראש השנה, חג הפסח וכדומה.

הרבי היה מכין רשימה למי לשלוח ולאחר שהמכתבים הוכנו, היה חותם על כל אחד ואחד מהם, ובמכתבים רבים היה גם מוסיף משהו בכתב-ידו – בתואר האישי, איחולים שונים או תוספת מיוחדת.

אחד המזכירים הציע פעם לפני הרבי, שאולי על המכתבים הללו לא יחתום בעצמו אלא יטביעו את החתימה על-ידי חותמת גומי.

הרבי שלל זאת בתכלית והגיב: "יהודי מצפה לקבל ממני ברכה ואני אתן לו גומי?!..."

אדרבה, ג' תמוז הוא יום קדוש וזכאי, ופיו הקדוש של הרבי מלך המשיח יקבנו: "אתחלתא דגאולה" (סה"ש ה'תנש"א 649), שביום זה עשה הרבי מלך המשיח את הצעד המכריע ביותר בהמשכת והבאת הגאולה לעולם, במסגרת מלחמותיו למען גאולת ישראל.

ברור ומוחלט בלי שום צל של ספק כי כל מה שאירע בג' תמוז ה' תשנ"ד היה בבחירתו המוחלטת וברצונו החפשי של הוד כ"ק אדמו"ר מלך המשיח. כי הרבי שליט בלעדי בעליונים ובתחתונים, וצדיק גוזר והקב"ה מקיים, ולא עוד אלא הקב"ה גוזר וצדיק מבטל, לפיכך אין ספק בדבר שהאירוע ביום ג' תמוז אשר זעזע והחריד את כל העולם, היה בידיעתו מראש, בבחירתו והחלטתו השלימה של הרבי.

כי בכדי לממש את הגאולה לעיני כל בשר, בחר הרבי להתעלות ולהתכסות ביום ג' תמוז בכדי להביא את הגאולה לידי מימוש בעולם הזה הגשמי ב"אתערותא דלתתא", בהתנהלות טבעית כביכול, שיקוים "ונגלה כבוד הוי' וראו כל בשר כי פי ה' דיבר", ובזה יהיה "הוי' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד".

וכנ"ל "שעתיד משיחנו להתכסות אחר שנגלה וישוב ויתגלה".

מאחר שתהליך הגאולה באחרית הימים, יהי' שהמשיח יתגלה ויתכסה וישוב להתגלות, נמצא שבשעה ש"יתכסה" נהי' קרובים להתגלות האחרונה בגאולה האמיתית והשלימה, יותר מתקופת התגלותו הראשונה.

כי בתקופת התגלות הראשונה – מאז שהרבי הסכים לקבל את הנשיאות והצליח להחזיר בעולם את המודעות לצורך בגאולה ולעורר רצון בעם לגאולה אמיתית ושלימה, היה זה הרבה בגלל השפעת נוכחותו הכריזמטית – המדהימה – בציבור, ולא בגלל המודעות האישית והשאיפה של כל יחיד להגאל.

ועי"ז שהרבי מלך המשיח שליט"א "נכסה" מעינינו, אעפ"י שלא נסתלק ח"ו, הריהו ממשיך לעשות בעולם ניסים ונפלאות לעם ישראל – נושאי דגל הגאולה, אבל בלי "לחץ" של "כפה עליהם הר כניגית"...

גם הניסים שהרבי עושה, מלובשים בטבע, באופן שהטבע עצמו בטל לרצון ה' שברא אותו, ומאוחד בעצמותו.

ואכן עדים אנו לתהליך שהעולם מקיא ומשמיד מתוכו את כל הרוע והשחיתות שבו ע"י המלחמות שביניהם, וכל זה בכדי לאפשר לבני ישראל שיעשו – בעבודתם מלמטה למעלה – את העולם – דירה לעצמותו ית', והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד.

(עפ"י ספר ערכים בחסידות שיו"ל)

כמנצח וידו על העליונה, הרי עם יכולת כזו, הרי יכול ה' לחסוך מעצמו ומעם ישראל את כל המאבק הזה, ולחולל ניסים על-טבעיים שתיבשנה ידי הרשעים שהכו אותו וימותו כל מעניו וכו' וכו' ויצא לחפשי מיד בלי הגליה... ועוד ועוד.

היד ה' תקצר ח"ו?! והרי צדיק גוזר והקב"ה מקיים!...

אלא שהרבי בחר לנהל את המאבק בדרכי הטבע, שגם נס הצלתו יהי' נס המלוּבש בטבע, ושוב מאותה סיבה כי תכלית הכוונה העליונה היא "דירה בתחתונים ע"י התחתונים", שגם הטבע התחתון, יכנע ישתעבד ויסייע לקיום רצון ה' – מלמטה למעלה ולא תהי' זו הנחתה מלמעלה כפי שהי' במתן תורה ("נגלה עליהם").

ג) נגלה ונכסה ונגלה

ביום ג' תמוז ה' תשנ"ד הועמדנו המומים מול האירוע המכריע בחיי עם ישראל לדורותיהם מאז היותו לעם, ומאז בריאת שמים וארץ.

לאחרי תקופה ארוכה של פעילות עצומה במרץ בלתי נידלה בהפצת היהדות ומעיינות החסידות, והכנת כל העולם לקראת הגאולה האמיתית והשלימה, הנה, לפתע ... אירע הדבר שבהיות הרבי נושא תפילה בעד כל קהל עדת ישראל, על הציון הקדוש של אדמו"ר הרי"צ זי"ע, קיבל אירוע מוחי ו"אכן חוליינו הוא נשא ומכאובינו סבלם ואנחנו חשבנוהו נגוע מוכה אלוקים ומעונה".

וביום ג' תמוז ה'תשנ"ד הרבי מתכסה מעימנו ועינינו כלות.

וכמאמר המדרש: "רבי ברכיה בש"ר לוי; כגואל הראשון כך גואל האחרון מה גואל הראשון נגלה להם וחזר ונכסה מהם כך גואל האחרון". (ילקוט שמעוני הושע – פרק ב – רמז תקיח), וכפירוש רש"י (דניאל יב, יב): "שעתיד משיחנו להתכסות אחר שנגלה וישוב ויתגלה".

והדיוק הוא ש"התכסות" היא רק לעינינו, ולא עזיבת העולם ונטישת המערכה ח"ו.

יום ג' בתמוז אינו יום הסתלקות, כי לא אירע בו דבר של היפך החיים ח"ו, שהרי אפילו לגבי משה רבינו – גואל ראשון, שרק התחיל את תהליך הגאולה במתן תורה, אמרז"ל: "לא מת משה", כל-שכן וק"ו לגבי הרבי מלך המשיח – משה שבדורנו – גואל אחרון, המשלים את תהליך הגאולה וגואל את ישראל בגאולה אמיתית ושלימה, הרי ודאי שהוא חי וקיים בחיים נצחיים בגופו הגשמי כאן בעולם הזה – בלי שינוי, ולא היה ולא יכול להיות הסתלקות נשמת הגואל מגופו הקדוש.

תורת מנחם

'שערי המועדים' תמוז

ימי בין המצרים ומועדי חב"ד בחודש תמוז ומשמעותם לדורות

חודש תמוז מכונה בפי חסידי חב"ד בשם "חודש הגאולה", זאת על שום גאולת כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ ממאסרו בכלא הסובייטי בחודש תמוז תרפ"ז.

הספר שלפנינו, המונה שני ט"ע עמודים ומכיל נ"ו סימנים, עוסק במהותו וענינו של חודש תמוז, במועדים החסידיים של חודש תמוז ובעניני י"ז בתמוז ר'בין המצרים:

ג' תמוז – תחילת גאולת כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ, בהצלתו ממוות לחיים.

י"ב-י"ג תמוז – חג הגאולה של כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ, כולל סיפורים מיוחדים שאירעו עם חמיו בכלא הרוסי, אותם גילה הרבי והפיק מהם הוראות בעבודת ה'.

צום שבעה עשר בתמוז – מהותו הפנימית בפרד"ס התורה.

שבעה עשר בתמוז (נדחה) – הכנה ונתינת כוח לדחייתו באמת.

שלושת השבועות – ביאורים והוראות לימים מיוחדים אלה.

בין המצרים – ימי תיקון וביטול סיבות החורבן.

"ציון במשפט תפדה" – הוספה בלימוד הלכות בית הבחירה וגאולה ומשיח יחד עם הוספה בנתינת צדקה ואהבת ישראל, מהווים כלים המשכית הגאולה.

מכון 'היכל מנחם' בירושלים עשה דבר מועיל יסודי וחשוב, בעריכת ספר מאיר עיניים, מאוצר תורתו של הרבי, וסידור דברי קדשו לפי נושאים ותתי נושאים.

הרבי מגלה עומקים חדשים במהותם הרוחנית בעולמות העליונים וכן בהתרחשויות בעולמנו הגשמי של מועדים אלו ושלביהם השונים, תוך שילוב ציטוטים מכל חלקי התורה ומפיק מכך הוראות בעבודת ה' לכל חסיד לכלל יהודי.

ראש מכון 'היכל מנחם' הוא הגה"ח הרב יוסף יצחק הבלין – רב קהילת חב"ד ברמת שלמה שבירושלים, שעמד בראש עריכת ספר זה, הרב יעקב גולדשמיד – מראשי ישיבת 'תומכי תמימים' המרכזית בכפר חב"ד, הרב שלמה ביסטריצקי – רבה של המבורג גרמניה.

הספר הנאה יצא לאור בשנת תשס"א, והתקבל בעניין רב, בשל תכניו המעוררים, העמוקים והמרתקים כאחד, בנגלה ובחסידיות ובעבודת ה' לקירוב הגאולה הפרטית והכללית.

הרואה למרחוק

מספר המשב"ק הרה"ח ר' משה קליין שי':

באחד מימי חוה"מ סוכות תשנ"ד, בעיצומה של מחלת הרבי, שהיתי בחדרו הק' של הרבי. לפתע נכנס המזכיר הרב יהודה לייב גרונר שי', ניגש לרבי ושאל: "האם אפשר לשאול משהו?". כשנענע הרבי בראשו לחיוב שאל: "ברוסיה אירעה הפיכה. הצבא תפס את השלטון ומוסקבה מלאה בטנקים. ארה"ב שלחה מטוסים לפנות את אזרחיהם ונותרו רק כשעתיים עד שהמטוס האמריקני האחרון ימריא... הגיעה בקשה מכפר-חב"ד, שהיות ויש תלמידות שנמצאות בחג לסייע לשלוחים ברוסיה. האם עליהן לצאת משם כל עוד זה ניתן?".

הרבי החל לנענע בראשו הק' מצד לצד לאות "לא", כמדומה עשר פעמים ואמר "ניין" [לא] בצורה החלטית ביותר שאינה משתמעת לשתי פנים. המשיך הרב גרונר ושאל: "שכולם יישארו?", והרבי ענה: "יע" [כן]. הוסיף המזכיר לשאול: "לא יקרה להם מאומה?". הרבי ענה: "ניין" [לא] והרב גרונר יצא.

כעבור מספר דקות שוב נכנס הרב גרונר לחדר ושאל: "האם אפשר לשאול משהו?" והרבי נענע בראשו לחיוב.

"בהמשך להפיכה ברוסיה" אמר המזכיר, "פנו הורים מקראון-הייטס, שגם להם יש בנות שם, ושואלים האם להורות לבנותיהם לרוץ מיד לשדה התעופה ולחזור לנייר-יורק?".

ושוב אותו דבר, הרבי נענע בראשו כמה פעמים לאות "לא", ואמר בקול גדול: "ניין" [לא]. שוב שאל המזכיר: "שכולן תשארנה?", והרבי ענה "יע" [כן]. "האם לא יאונה להן כל רע?", בירר הרב גרונר, והרבי ענה: "ניין" [לא].

בהמשך היום השתלטו הרוסים על המצב, ההפיכה הסתיימה והכול על מקומו בא בשלום.

פתאום ראיתי מה קרה כאן והתחלתי לרעוד ממש. עצמותי דא לדא נקשן מרוב פחד ליד מי אני עומד, ומי יודע אם אני עושה הכל כראוי...

לעילוי נשמת

הרה"ח ר' וולוול פסח ב"ר ישעיה ע"ה מרנץ נלב"ע ליל שבת קודש, ערב חג השבועות ה' סיון ה'תשע"ה

נדפס לרגל ה'שלושים' ע"י משפחתו וידידיו ונוזכה במהרה לקיום היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והוא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה.

גלפרינט

קופות צדקה בדגמים מרהיבים מיוחד לכל מוסד!

רחוב כהנמן (השומר) 74, בני ברק

050-5286054, 03-6772431

www.galprint.co.il